kemm bla tarf ta' xejn hija l-ħila tiegħu, meta fuqu u fuq l-univers hemm l-Id t'Alla li taħseb għal kollox.

Ħsibijiet għolja? Qatt ma jispiċċaw argumenti bħal dawn fil-Kafè fejn niltaqa' jiena ma' ħbiebi. Iżda drabijiet oħrajn il-kwistjonijiet ikunu wisq iżjed ħfief, kultant banali. X'joħroġ minnhom? Xejn. Sempliċi sfog tal-ħsieb u tal-qalb. Għax ħadd qabli ma naf li tħajjar iniżżel bil-kitba wieħed mill-argumenti kollha. Kulma ġara dak in-nhar ta' dan l-argument kien biss li l-kafè tiegħi kesaħli għal kollox, wieħed minn ħbiebi li tbaqbaq imerini ta' spiss waqgħetlu dubbiena fih u kellu jwarrbu, ieħor spiċċa biex fis-saħna qalbu fuqu. Kien hawn li l-argument inqata' ħesrem, aktarx bla konklużjoni soda. Iżda sa fejn laħqet waslet id-diskursata, bid-difetti kollha tagħha, forsi kienet denja ta' akkademja, ta' parlament, ta' kongress. Kif tkun ħafna drabi f'dak il-ħanut tal-Kafè, f'ħafna ħwienet oħrajn bħal dak. Għax il-Kafè f'Malta huwa l-forum tar-Rumani, il-lok fejn wieħed jiltaqa' u jesprimi ruħu bil-libertà kollha fuq kull suġġett li jrid. Il-Kafè f'Malta huwa istituzzjoni, ħaġa li mingħajrha l-Maltin ma jistgħux igħaddu. Għandkom mnejn tgħiduli li dan jafu kulħadd. Jista' jkun ukoll. Ċert hu li l-proprjetarju tal-Kafè fejn soltu mmur jien mhux biss li jafu dan, iżda wkoll japprezzah. Tant li, ara l-affarijiet kif jiġu, meta dan il-Kafè għalaq mitt sena mindu fetaħ l-ewwel darba, dak il-proprjetarju talabni nagħmillu ftit versi fuq iċ-ċentinarju tal-Kafè biex, imnaqqxin fuq irħama, iwaħħalhom fis-sala tal-Kafè bħala tifkira tar-rikorrenza eċċezzjonali.

Sħabi tal-Kafè, dak li waqgħetlu d-dubbiena, dak li qaleb il-kikkra, kollha kemm huma, ma ħallewnix nirrofta f'isem il-modestja. Kelli nħarbex xi ħaġa bilfors, u ħriġt b'dawn l-erba' kwartini:

Ġo dal-ħanut, ilu diġà mitt sena,
L-ewwel klijent ġie jieħu kikkra te:
Din tant għoġbitu li lil sħabu kollha
Offra; dawn tħajru u ħadd ma qallu le.

Illum dal-bar antik, ġenwin bħal dari,
Għandu klijenti minn kull razza u ġens:
Hawn hija l-bejta fejn ħaddiema, artisti,
Kittieba u sportsmen dejjem sabu l-wens.

Sa seklu ieħor nittamaw li jibqa'
Jaqdi 'l ta' wrajna dan il-ħlejju bar!
Jibqa' l-ħanut li kull min fih jinġabar
Iħossu tajjeb bħalma jkun fid-dar!

F'daċ-ċentinarju, bix-xampanja tfawwar,
U bħala awgurju ta' xewqat sbieħ wisq,
Xejn ma baqgħalna ħlief li ngħollu t-tazzi
Tal-*Kafè Kbir* bis-Saħħa u bl-isbaħ Riżq!

Insa ċ-ċentinarju, neħħi l-isem, mistħajjel, tal-Kafè, u għandek mnejn issib li dawn il-versi joqogħdu għall-Kafejiet kollha.

LIL MALTA

Ta' REV. ĠUŻEPP ABELA

L-aħħar għajta.

Ħabbejtek, Malta, fl-innoċenza tiegħi,
imma ħabbejtek aktar, Malta sbejħa,
fil-ġenn u l-ħerqa ta' żgħożija tbaqbaq.
U ħlomt ħolm ħelu xhin ħaddantek miegħi.
U mbagħad, fi skiet il-lejl, ħallejtek, waħdek,
rieqda, sabiħa, u jiena ħriġt 'il barra,
bla ħoss, u qbadt it-triq twila tal-baħar . . .

U issa, meta xbajt niġġerra u nibdlek,
u meta l-aktar għandi bżonn imħabbtek,
hawn, f'nofs il-mixja ta' żgħożiti mxejħa,
sejjaħtlek, Malta . . . Imm'għalxejn sejjaħtlek,
u leħni ntilef fuq il-mewġ belħani.

W hekk għaddejt ħajti naħli l-ġid li tajtni
ma' min jafx igħożż, u s-snin għaddejja
ġmielhom bil-ħeffa, sakemm jieqfu ħesrem,
u jiena mmut 'il bogħod u mingħajr nisel,
bla ma jitqaddes fdali f'dak it-trab imbierek,
anzi f'xi ħofra kollha tajn u ċfales
jixħitni sieħbi li ma jafx il-benna
ta' bewset fommok. Ħaqqni sentenza eħrex
talli ħabbejtek u m'għaraftx niżżewġek.

Melbourne 18.6.66.

Nota: Ktibthom dal-versi f'siegħa ta' dwejjaq meta rajtni hekk eżiljat permezz ta' l-inkardinazzjoni tiegħi ma' din id-djoċesi, bla ma nista' nieħu sehem fil-qawmien ġdid patrijottiku, politiku u reliġjuż ta' dik l-art ħelwa.